

ממתק לישבת

זמני השבת
יחשלים תל-אביב חיפה באר-שבע
4:32 4:17 4:28 4:14
ניסת השבת
5:33 5:29 5:31 5:30

הדלקה בכפור

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולם - P.P.
67'ש

תקציר: בכמה אסירים בסיביר, תחת הפיקוח הסובייטי, קבוצת יהודים נתמסרת בכמה הדלקות נר ראשון של חגגה. פנהיג החברה, פרדכי, מוכא לכתוב, ושופע שפגשו פות, על כי "אותת לאוב" באמצעות האורות הקטנים... השופט מבקש להשאיר אתו לבדו.

במסערי הגימה

מאת עוזי קפלון

"אין אמונה בגויים" ... גדעון דחק והכניס את הספסל פראוי, בין הדלת ובין הקיר שממול. הילדים נשמו לרוחה. עכשו, בעקרון, הם יכולים להסתלק.

בניהו עדין לא סים. "טוב, יוליוס!", הפתיע את הרומאי. "נראה כי דובר אמת אתה. הנה אנחנו זזים ואתה יוצא בנחת והולך עמנו לבית המדרש להתגיר שם פדת וכדין. הבט עכשו מבעד לסדק וראה, איש מאתנו לא נותר ליד הדלת!".

הילדים התרחקו, צופים במתח אל הסדק הצר. עיניו השחרות של הרומאי הציצו משם בחטף ואז, ברגע שהבחין כי אכן הילדים אינם חוסמים עוד את הדלת, הוא התרחק חזרה אל תוך החדר, התכופף והרים מן הרצפה חפץ אחד וצר..

"ראיתם?", נודעק יאיר, שהיה היחיד שהצליח להבחין בדבר. "הוא הרים מן הרצפה חרב ארכה וחדה! גם כן גר צדק.. שקרו שפמותו!".

יוליוס הסתער עכשו בששון אל הדלת וחרבו שלופה בידו, משכנע לחלוטין כי ברגע הבא הוא בחוץ, משסע לגזרים את הילדים החצופים, אלא ש.. הדלת לא נפתחה!

הוא הטיל את כל משקל גופו על הדלת עד כי כמעט נקע את כתפו. "שקרנים!", הצטווח בראשו, כשתפס כי הולך שולל.

"אתה, לפחות, דובר אמת משלם!", גחך באזניו בניהו מעבר לדלת, כי אכן כדברך פן קום ולעולם לא תאכל עוד שפנים. גם לא כל מאכל אחר... בואו, חברים!", פנה אל חבריו, "סורו נא מעל אהל האיש הרשע הזה, ונשובה ונלכה לבית המדרש".

בתחושת הודיה להשם חזרו הנערים לתלמודם. בלילה לא הצליח מונבז להרדם. כן, הבא להרג השכם והרגהו, אך עתה, הן לא נשקפת מייליוס הכלוא שום סכנה. האם מתר להניחו למות בצמא?

תקציר: באין חנית, גם מטאטא הוא כלי משחית. ובהגדר הספסל העשוי קרש – בניהו מחליף אותו בגופו, במסירות נפש. יוליוס כמעט מצליח לנצח, ואז הגיע הסוף השמח..

107 יוליוס מתגיר...

בניהו התרומם בקשי מן הקרקע וחש היטב כיצד כל עצמותיו תאמרנה: השם, מי כמו! אם החברים היו מאחרים בדקה, הוא כבר היה, חלילה, מתקפל והרומאי היה מצליח לפרץ החוצה מלא רגשי נקם, ואז.. השם ירחם!

הוא הביט בחבריו העומדים צפופים במרוח הצר ונלחצים תחת דחיפותיו העזות של הקצין הרומאי, וחדק. יאיר הצנום עמד שם בתוך נושם בקשי ומלמל. "במקום לחיד, בניהו, רויץ וזרז אותם שיביאו כבר את ה.."

הוא לא הספיק לסיים את המשפט כשפיו נבלם בכפו של בניהו. ש..ש.. רמז לו בניהו בתקף. "הנה הספסל מגיע!", לחש והצביע על קבוצת גדעון שקרבה זה עתה לשטח והספסל בידה. בניהו סמון לכלם לשחק, וקרוץ לחברים. "נעשה לו עכשו מבחו קטן".

"מה תעשה, הקצין הרומאי, אם נזוז הצדה ונשחרר אותך?", קרא אל האסיר בקול. הלחץ על הדלת פסק בבת אחת; יוליוס התמלא בתקוה. "אני לא אעשה כלום!", הוא ילל. "אני מבטיח, אני נשבע! רק אלה לי לדרכ".

"ואיך נאמין לך?", הקשה בניהו, "הרי הלכה היא, בידוע שעשו שונא ליעקב; גוי שונא יהודי!".

"אז לא אהיה גוי עוד; אהיה יהודי!", צרח יוליוס. "כן! מרגע זה אני יהודי! לא אכל עוד שפנים, אלמד תורה כל היום, ובהפסקות, אלחם אתכם נגד הרומאים... בהן צדקי! רק שחרוני ואלכה לדרכ.. אנא, עשו עמי לפנים משורת הדין, בטרם אמות מצמאו".

החברים שמעו את הדברים ויאיר לחש:

והוא קם ועשה מעשה..

המשך יבוא

שלוש לך יומני הקר,

היום בהפסקה, שמעתי שיחה קצת מוזרה בין כמה ילדים: "אתמול היה ממש קצר!"; "כן, אבל שלשום היה די ארך... בכל מקרה זה תמיד לוקח רק כמה דקות"; "על חלק מהן אף פעם לא חשבתי!"; "וחלק מהן לא נוכל לעשות עד שמישיח יבוא.."; "השאלה אם כדאי לעשות את זה בבית או בפתח.."; "אני מעדיף בבקר"; "ואני בערב"...

נסיתי לחשב על מה הם מדברים שם... עד שאחד מהם אמר בקול: "העקר שכלנו שתפים ללמוד היומי בספר המצוות!".

אכה, אז זהו הענין... סוף סוף הבנתי. התלמידים המשיכו לדבר על כך שהנה מתקרב כ' בטבת, יום פטירת הרמב"ם, וכדאי לעשות משהו בפתח לציון היום החשוב. ואז חשבתי לעצמי; איזו נחת ודאי יש לרמב"ם בשמים, כשכל כך הרבה אנשים, נשים וטף, לומדים מהספרים שלו.

שמחתי שכבר די הרבה זמן, גם אני מקים את התקנה המיוחדת של הרבי מליובאוויטש ולומד את ספר המצוות לרמב"ם על פי השעור היומי. לא רק בגלל הידע הרב שאני צובר, אלא בעקר בגלל הזכות להיות חלק מן האחדות המיוחדת הזאת – כשכל כך הרבה יהודים לומדים באותו יום, בדיוק את אותו ענין בתורה.

אני מקנה שאצליח להתמיד בזה גם בהמשך, ושיצטרפו אלינו עוד לומדים. זה לא קשה, ומעניק הרגשה טובה לכל היום.

שלך, אלי

נהנים עם איצי

בבית משפחת גאולה

שרי: מישהו ראה את ספר הגאולה שלי? הוא הלך לאבוד ואני לא יכולה להשתמש בך בשעור תורה בביתה!

צביקה: לא הבנתי, מה הלך לך לאבוד? ספר על גאולה? יש לנו בבית בפה וכפה כאלו. אבל מה זה קשור לשעור תורה?

אפא: שרי מתבוננת לחפיש שפוט, שאותו גם אנחנו נתחיל עכשיו לקרא בפרישות השבוע. בנראה בדייק היום היא לפדה שזהו כבנה 'ספר הגאולה' והחליטה להשתמש בכינוי הקדש.

צביקה: אני שוב לא כבין! כל החפיש נקרא 'ספר גאולה'? גם החלקים העצובים של גזרות פרעה ושעבוד מצרים?

אפא: כן, גם החלקים של הגלות נקראים על שם הגאולה בגלל שהם אלו שפצצו ימים אותה. כל הפארעות של גלות מצרים, היו בעצם בבר הפסיעה הראשונה לבוון הגאולה והצאה ממצרים. כך זה גם בגלות שבה אנחנו נמצאים, הגאולה בעצם בבר הבניה בתובה ואנחנו רק מחכים שהיא תתגלה.

שרי: יפי, אז גם העלמות החפיש שלי הצמיחה דבר טוב, כי עכשיו בלנו כבינים משהו חשוב על אפן התקדמות הגאולה. ועכשיו תעזרו לי בבקשה לכצא חפיש שפוט אחר...

מן היהודי, הובלים אל חצר הארמון, ומהר לבשר לצאר על ה'עסקה' המצלחת. כל אותה עת עמד הצאר וצפה מחלון ארמונו בשיחת השנים. הוא ראה את היהודי קופץ מן המרפבה וממהר למסר אותה לידי המשרת. כשהמשרת בא אליו אמר הצאר כי הוא מבקש לדעת מי האיש ומה מקום מגוריו.

כעבר זמן קצר שב המשרת אל הצאר וספר כי לאיש קוראים בצלאל, וכי הוא ממחה ליצור ספינות מעיר פלונית. באותו רגע נזכר הצאר בספור החבלה בספינת המלחמה ובמשפט הצפוי ליהודי, והוא סגן מבין שפתי: "פרצוף של יהודי, גם את הצאר עצמו הצליח לשחד..."

עם זה, התרשמותו מהיהודי היתה טובה כל-כך, עד שהחליט כי לא יתכן שהאיש יעולל פשע חמור כזה. כדי לברר את הענין מנה הצאר צות ממחים ובלשים שיבדקו את הפרשה ביסודיות, ירדו לחקר האמת ויגלו מה באמת קרה.

החוקרים לא התקשו לגלות את המזמה שחרשו עובדי המספנה כנגד היהודי. הם נוכחו כי בצלאל פקח על העבודה במסירות ובאחריות, וכי הפועלים הם שחבלו בספינה במתכוון. כאשר הגישו החוקרים את הדוח שלהם לצאר בטל מיד את המשפט, והטיל ענשים כבדים על מבצעי החבלות.

בצלאל מהר לנסע אל אדמו"ר הזקן, כדי להודות לו על העצה. אמר לו הרבי שאין בכך חדוש, שכן אם התורה מזהירה מלך בישראל שלא להרבות לו סוסים, מכאן ראה שמלך יש לו תאוה מיחדת לסוסים...

כאשר נרתמה המרפבה היקרתית לסוסים האבירים, נראתה כמרפבה מלכותית ממש. ארזא עלה עליה בצלאל ונסע בה לעיר הבירה, פטרבורג. בהגיעו לשם ברר את השעות שבהן הצאר נוהג לצאת מארמונו ולחזור אליו.

על-פי עצת הרבי נסע בצלאל כל אותם ימים במרפבתו ההדורה בדרך שבה נהג הצאר לצאת ולבוא, וזאת כדי שהצאר יבחין בסוסים הנאים והאבירים. ואכן, בדייק כפי שצפה הרבי, יום אחד פנה אל בצלאל משרתו של הצאר ושאלו אם הוא מוכן למכר את הסוסים.

בצלאל לא מהר לענות. הוא העמיד פנים כאלו קשה לו מאוד להפרד מסוסיו. המשרת הפציר בו שוב ושוב והוא לא הסכים, עד שהמשרת אמר לו: "דע כי מי שמענגן בסוסים הוא הצאר בכבודו ובעצמו..."

ברגע זה קפץ בצלאל במחנה דרמטית ממרפבתו ואמר למשרת: "מדוע לא אמרת זאת? אם זה בשביל הצאר, אני נותן לו את הסוסים במתנה עם המרפבה ואני חפץ בשוים תמורה!"

המשרת הנדהם לקח את המרפבה והסוסים

השר רתח מזעם ולא היה מוכן לקבל שום הסבר. "אתה תעמד לדון ותקבל את הענש הראוי למי שמחבל בספינת מלחמה של הצבא הרוסי", צעק עליו בכעס.

עולמו של בצלאל חשך עליו. הוא ידע היטב איזה ענש צפוי לו אם ימצא אשם. כיצד יוכל להוכיח את חפותו, במיוחד לפני שופטים שממילא אינם אוהבי ישראל?

בצר לו נזכר כי לא הרחק מעירו, בעיר ליאדי, מתגורר צדיק מפלא אשר רבים נושעו על-ידו, הלוא הוא רבי שניאור-זלמן, בעל התניא, מישד חסידות חב"ד. הוא החליט לנסע אליו לבקש את עצתו.

בבואו לפני הרבי תנה את צרתו באזניו. רבי שניאור-זלמן הניח את ראשו על ידיו לכמה רגעים, ואחר-כך פנה אל היהודי: "עשה ככל אשר אמר אליך, והשם יהיה בעזרך ותצא זכאי".

בצלאל לא היה חסיד. התכנית שהתנה לפניו הרבי נראתה תמוהה ביותר. עם זה, קבל עליו לפעל ולעשות בדיקנות ככל שנוצטוה.

הוא יצא אל שוק הסוסים, ובקש לקנות את הסוסים האבירים והיפים ביותר. זה אחר זה התניצבו לפניו הסוחרים והציעו את הסוסים המבחרים שברשותם, ולבסוף בחר בצלאל בצמד סוסים חסנים ונאים, ותמורתם שלם במיטב כספו.

משם פנה לבית חרשת ליצור מרפבות, ובקש לקנות את המרפבה ההדורה והנאה ביותר. גם כאן נכון לו מקוח לא קל, כדי להשיג את המרפבה הטובה והמפארת ביותר.

קוראים בענין

הדרך ללב הצאר

המשימה שקבל עליו בצלאל היתה יוצאת דופן. הוא היה יהודי שומר תורה ומצוות, שהתמחה ביצור ספינות. עבודתו המסורה והמקפדת היתה לשם דבר, עד שהשלטון הרוסי שכר אותו לפקח על יצור ספינת מלחמה חדשה.

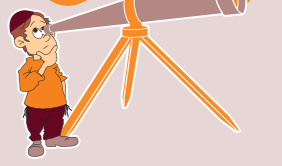
הבאת היהודי למספנה עוררה את קנאתם של עובדי המספנה הלא-יהודים, והללו חרשו מזמה שנועדה להפיל את הממחה הגדול בפח ולהפטר ממנו.

יצור הספינה נשלם והלך. הפועלים עבדו בקצב מהיר, בפקוחו הצמוד של בצלאל. הוא לא היה יכול לדעת שבאין רואים הפועלים מחבלים באזורים רגילים בספינה, ומסתירים את מעשי החבלה היטב.

הגיע היום החגיגי שבו נדרש בצלאל להציג את ספינת המלחמה המגמרת לפני שר הצבא. שונאיו של בצלאל דאגו להביא לפני השר את המידע על הלקויים החמורים הקיימים בספינה, וצינו כי ככל הנראה עשה זאת היהודי במקוון, כדי לגרם לטביעת הספינה בעת הפלגתה.

בשעה היעודה הגיע שר הצבא והחל לבדק את הספינה ביסודיות. בצלאל, שצפה ליחס מחמיא מצד השר, הפתע מאוד מיחסו הקר כלפיו בכל משך הבקור. עד מהרה גלה כי פועליו בגדו בו וחבלו בספינה כדי להפיל אותו.

דמות מהפרשה

בניהו השוטר

רוח המדבר בדרה את כנף האהל, ואני יצאתי אל מחנה ישראל שבמדבר.

"שמעת מה קרה?", שאל אותי נתנאל השכן. "השם צנה למשה רבנו לאסוף שבעים איש מעם ישראל, ולהפך אותם לסנהדרין! הם זכו להשראת השכינה ולרוח הקדש, מהרוח שקבל משה רבנו... מענגן מי יהיו האנשים האלו!"

"מענגן!", השבתי. בעוד אנו מדברים, הגיע למקום נער צעיר, בריצה. "יהושע בן נון, נערן של משה רבנו שלח אותי", אמר לי. "הוא מבקש לקרא לך אליו... שבעים הזקנים יהיו כלם מהשוטרים היהודיים שהיו במצרים!"

נזכרתי בימים הקשים במצרים, ימים מהם כבר הספקנו לשכח, מרב הטובה שנתן לנו השם.

באותם ימים, לאחר שמשוה ואהרן באו לפרעה, הוא קבע מקסה של תבן שצריכים לקושש כל יום. היהודים המסכנים לא הגליחו להשלים את המכסה - ואז הנוגשים המצריים הכו אותנו, את השוטרים היהודיים! הם כעסו עלינו, על שלא הלקינו את היהודים כדי שיאספו את כל התבן...

אכן, השם זוכר ושומר את כל המעשים, ומשלם שכר טוב למי שמוכן לסבל למען יהודים אחרים!

מגלים עולם

אחת, שתים, שלוש - אש... כדי שתוצר אש, יש צורך בשלושה תנאים, המכנים "משלש האש". 1) חמר בערה - שמסגל לבער. 2) חיבים להצית את החמר, זאת אומרת, לחמם אותו עד שהוא נדלק. 3) חיב להמצא חמצון, זהו גז המצוי באויר.

בעלי החיים, הצמחים והאדם אינם יכולים להתקיים בלי חמצון. פחמישית מהאויר היא חמצון וגם הבערה אינה יכולה להתקיים ללא חמצון. כך, שכאשר רוצים לכבות שרפה יש לחנוק אותה, לכסות את מקור האש בשמיכה רטבה, כדי למנוע חדירת אויר, כלומר, חמצון, ואז היא תכבה. לעתים, עלולה השמיכה עצמה להיות מחמר דליק ואז אין לכבות בעזרתה את האש. טוב ביותר לשפך חול החונק את האש, מונע מהחמצון להגיע אליה ואז היא תכבה.

מחכימים ונהנים

שחרר עבדך

רבי שניאור-זלמן מליאדי, בעת היותו תלמיד אצל המגיד ממזריטש, נסע אל רבי אלימלך מליז'נסק. רבי אלימלך הכניסו מיד אל חדרו והם נועדו יחד שלוש יממות רצופות.

כאשר רעיתו של רבי אלימלך ראתה זאת בקשה מהאורח לדבר עם רבי אלימלך על בנותיהם שבגרו ואין במה להשיאן. הסכים רבי שניאור-זלמן, וקדם פרדתו הזכיר זאת לפני רבי אלימלך והציע שיסע בעירות לאסוף כסף למטרה זו.

השיב לו רבי אלימלך: "ותורה ועבודה מה יהיה עליהן?". אמר לו רבי שניאור-זלמן: "הורונו חז"ל - 'בתך בגרה, שחרר עבדך' - שחרר את עבודת השם שלך ודאג לבתך".